

на дайрета и да играят кючек..” (Табаков 1911: 397; Ginio 2004: 138; Тодорова 1987: 361; Димитров 1894: 82).

Така те изкарват прехраната си съчетавайки удоволствието от музиката и танца и привличат вниманието на околните с екзотика и красота. Тази пъстрота се допълва и от впечатленията на Любомир Милетич⁵⁰: “Наскоро дойдоха и циганки и цигани, те пуснаха едно малко момченце и малко момиченце да играят, при това удряха с дайре”. В празничните дни след Освобождението жителите на гр. Шумен масово посещават местността Кьошкете. Тогава на цели потоци се стичат българи, турци, арменци, евреи. Те (турците) и сега не бяха забравили да се веселят както преди....Многоженството и харемският живот им даваше пълна възможност да се удоволстват от кючека на гювендии – обикновено циганки... Те неистово кряскаха с прегракналите си гласове, щракаха с чемпарета и хвърляха гюбек до отмаляване или догдето им се смъкнат яркоцветните шалвари. Поизлегнали на лакът, турците пиеха с очи всяко тяхно движение, дърпаха си сладострастно мустаците и протегнато се провикваха: “А-ах, дюня гюзел! Вай, яребим!” (Милетич 1891: 152; Хаджийски 1974: 469-471).

Във времето на османското владичество заниманието с музика и танц се счита за приоритет на леките жени и се третира като *проституция*.

Въпреки че Коранът изрично забранява проституирането, на практика в Османската империя „леките жени” заемат една съвсем не толкова тясна ниша в общественото пространство. Както навсякъде другаде, така и в Румелия, това е начин на препитание. Проститутките често произхождат от етнически групи или социални прослойки, неподвластни на сковаващите норми и ограничения в поведението, които налага постоянното местожителство. Точно такава общност са и циганите и за някои от циганките в оная епоха проституцията се превръща в нещо като традиционен поминък (Тодорова 2004: 396).

А „непозволените от закона деяния”, извършвани и от жените на циганите, османската държавна власт предпочита да превърне в източник на доходи за хазната. В данъчния регистър от 1523 г. това облагане се назовава „данък проституция”. Налогът, събиран от циганите за неморални действия на техните жени, се определя и в Закона за циганите във вилаета Румели от 1530 г. “Жените на циганите в Истанбул, Едирне (дн. Одрин – б.а.), Фелибе (дн. Пловдив – б.а.) и София, които са предприели да вършат непозволените от закона деяния, плащат всеки месец по сто акчета данък, наречен “кесим” (Извори за историята 1961: 309).

Плащането на данък за занятие от проститутките ги прави най-„еманципираните” жени в империята. Но и единствените, на които по силата на тяхната маргиналност, се позволява да прекратят строгите

⁵⁰ Любомир Милетич (1863-1937) е виден български учен, историк, професор